

Х.ДОСМҰХАМЕДОВ АТЫНДАҒЫ АТЫРАУ УНИВЕРСИТЕТІ

Қолжетімді және таза энергия

Халел Досмұхамедов атындағы Атырау университеті Біріккен Ұлттар Ұйымының Тұрақты даму мақсатының 7-мақсаты – «Қолжетімді және таза энергия» бағытын іске асыруға ғылыми зерттеулер жүргізу, экологиялық тұрақты технологияларды дамыту және жасыл экономика үшін білікті мамандар даярлау арқылы өз үлесін қосып келеді. Университет жаңартылатын энергия көздерін зерттеуге, энергия тиімділігін арттыруға және экологиялық қауіпсіз шешімдерді енгізуге бағытталған бастамаларды қолдайды.

Ғылыми зерттеулер және инновациялар

Университетте жүргізілетін ғылыми зерттеулер энергетика және тұрақты даму мәселелерінің кең ауқымын қамтиды. Іске асырылып жатқан жобалардың қатарында AP19174589 «Платина негізіндегі өтпелі металл дихалькогенидтеріндегі ақаулардың атомдық және электрондық қасиеттерге әсері» атты ғылыми жоба, сондай-ақ ғимараттардың энергия тиімділігін арттыру, Қазақстандағы тұрғын үй секторының энергиямен қамтамасыз етілуін талдау, энергия тұтыну, қоршаған ортаның ластануы және экономикалық өсім арасындағы өзара байланысты зерттеуге арналған ғылыми жұмыстар бар.

Экологиялық тұрақты технологияларды дамытуға «Экос» экологиялық клубының студенттік жобалары да елеулі үлес қосуда. Бұл жобалар қалдықтарды қайта өңдеу, экологиялық қауіпсіз материалдарды әзірлеу және айналмалы экономика (циркулярлық экономика) қағидаттарын дамытуға бағытталған.

Аталған ғылыми зерттеулер мен инновациялық бастамалар энергия тиімділігін арттыруға, жасыл технологияларды дамытуға және Тұрақты даму мақсатының 7-мақсаты – «Қолжетімді және таза энергия» міндеттерін іске асыруға маңызды үлес қосады.

Білім беру және экологиялық мәдениет

Тұрақты энергия тұтыну мәдениетін қалыптастыру білім беру іс-шаралары мен экологиялық бастамалар арқылы жүзеге асырылады. «Таза Қазақстан» республикалық экологиялық акциясы аясында студенттер үшін «Жасыл энергия: Күн және жел энергиясы» тақырыбында кураторлық сағат ұйымдастырылды. Іс-шара барысында күн және жел энергетикасының ерекшеліктері, жаңартылатын энергия көздерінің артықшылықтары және олардың қоршаған ортаны қорғаудағы маңызы кеңінен түсіндірілді. Осындай білім беру бастамалары студенттердің экологиялық мәдениетін қалыптастыруға, энергия ресурстарын ұтымды пайдалану қағидаттарын меңгеруіне, жаңартылатын энергия көздеріне қызығушылығын арттыруға және Тұрақты даму мақсатының 7-мақсаты – «Қолжетімді және таза энергия» міндеттерін іске асыруға ықпал етеді.

Тұрақты университеттік орта

Халел Досмұхамедов атындағы Атырау университеті кампус аумағында экологиялық және энергетикалық бастамаларды енгізу арқылы тұрақты даму қағидаттарын қолдайды. Осы бағыттағы маңызды жобалардың бірі – күн панельдері мен баламалы энергия элементтерін пайдалану. Бұл бастамалар жаңартылатын энергия көздерін кеңінен насихаттауға, энергияны тиімді пайдалануға және студенттер мен қызметкерлер арасында жауапты энергия тұтыну мәдениетін қалыптастыруға ықпал етеді.

Университеттің тұрақты даму қағидаттарына адалдығының тағы бір дәлелі – UI GreenMetric World University Rankings халықаралық рейтингіне қатысуы. Аталған рейтинг университеттердің экологиялық инфрақұрылымын, энергия тиімділігін, қалдықтарды басқару жүйесін, су ресурстарын пайдалануын, көлік саясатын және қоршаған ортаны қорғау саласындағы қызметін кешенді түрде бағалайды.

Бұл бастамалар университетте энергия тиімділігі жоғары, экологиялық жауапты және тұрақты даму қағидаттарына негізделген кампус қалыптастыруға, сондай-ақ Тұрақты даму мақсатының 7-мақсаты – «Қолжетімді және таза энергия» міндеттерін іске асыруға маңызды үлес қосады.

Кампустың тұрақты энергетикалық инфрақұрылымы

Халел Досмұхамедов атындағы Атырау университеті кампус аумағында электр энергиясын тұтынуды азайту және энергия тиімділігін арттыру мақсатында энергия үнемдейтін технологиялар мен заманауи жабдықтарды белсенді түрде енгізуде.

Университеттің барлық оқу корпустары мен әкімшілік ғимараттарында жарықдиодты (LED) жарықтандыру жүйелері орнатылған. Қазіргі уақытта кампуста 2825 энергия тиімді құрылғы пайдаланылуда, бұл университеттегі барлық электр құрылғыларының 61,8%-ын құрайды. Энергия тұтынуды одан әрі төмендету мақсатында бірқатар оқу және қызметтік бөлмелерде қозғалыс датчиктерімен жабдықталған жарықтандыру жүйелері орнатылған. Бұл жарықтың бөлменің пайдаланылуына қарай автоматты түрде қосылып-өшірілуін қамтамасыз етіп, электр энергиясын үнемдеуге мүмкіндік береді.

Сонымен қатар, университет жаңартылатын энергия көздерін пайдалануды қолдайды. Кампус аумағында күн батареяларымен жабдықталған екі күн қуатымен жұмыс істейтін беседка орнатылған. Олар студенттер мен қызметкерлерге мобильді құрылғыларын экологиялық таза энергия көздері арқылы зарядтауға мүмкіндік береді.

Жүзеге асырылып жатқан бұл шаралар энергия тұтынуды қысқартуға, парниктік газдар шығарындыларын азайтуға және университеттің кампусты тұрақты басқару мен экологиялық жауапкершілік қағидаттарына адалдығын нығайтуға ықпал етеді. Сонымен қатар, бұл бастамалар Тұрақты даму мақсатының 7-мақсаты – «Қолжетімді және таза энергия» міндеттерін тиімді іске асыруға маңызды үлес қосады.

ТДМ 7-мақсатына қол жеткізу жолындағы алдағы қадамдар

Халел Досмұхамедов атындағы Атырау университеті жаңартылатын энергетика, энергия тиімділігі және экологиялық тұрақты технологиялар саласындағы ғылыми зерттеулер мен білім беру бастамаларын одан әрі дамытуды жалғастырады.

Дамудың басым бағыттары:

күн және жел энергетикасы саласындағы ғылыми зерттеулерді кеңейту;
студенттердің экологиялық және энергетикалық стартап-жобаларын қолдау;
тұрақты энергетика саласындағы халықаралық ынтымақтастықты дамыту;
энергия үнемдеудің заманауи технологиялары мен экологиялық қауіпсіз шешімдерді енгізу;

студенттердің таза энергия, энергия тиімділігі және табиғи ресурстарды ұтымды пайдалану мәселелері бойынша экологиялық сауаттылығын арттыру;
университеттің тұрақты даму жөніндегі халықаралық рейтингтердегі позициясын нығайту.

Осы бағыттарды іске асыру университеттің жасыл экономиканы дамытуға, болашақтың бәсекеге қабілетті мамандарын даярлауға және Біріккен Ұлттар Ұйымының Тұрақты даму мақсатының 7-мақсаты – «Қолжетімді және таза энергия» міндеттеріне қол жеткізуге қосатын үлесін одан әрі арттыруға мүмкіндік береді.

**Экокампус — экологиялық
таза және тұрақты даму
қағидаттарына негізделген
университеттік
инфрақұрылым мен ортаны
құру**

Мақсаты:

- Экологиялық мәдениетті қалыптастыру
- Қалдықтарды сұрыптау және қайта өңдеу
- Университеттің қоршаған ортаға деген жауапкершілігін арттыру

ЫҚ ЖАҢНОР

